Monica LOVINESCU: 90 de ani de la naştere (19 noiembrie 1923), cinci ani de la plecare (20 aprilie 2008)

Despre patimile omului kalokagathic (I)

Omul contemporan e, în mod alert, poli-mutagen şi histrionic: el ia distanţă faţă de etică, se teme de prestanţa frumuseţii morale, se dezice de *vederea către Adevăr, Frumos şi Dreptate*, după cum spunea Soljeniţîn. Căutarea *omului frumos*, a omului antic kalokagathic, devine o prospecţiune dificilă; ea nu mai trece prin arheologia şi profunzimea evaluărilor morale şi sufleteşti, ci doar printr-o modelare fizică şi virtuală, cvasi-tehnologică şi cosmetizantă, într-o manieră aproape demonică, în orice caz atribuibilă Răului subtil.

Monica Lovinescu se înscrie în filonul clasic al *kalokagathiei*, urmărind idealul pedagogic, spiritual, axiologic şi etic care a statuat, după antichitate, o anume tipologie în paradigma culturală europeană a ultimelor două mii de ani. Anul acesta, la 19 noiembrie, se împlinesc 90 de ani de la naşterea scriitoarei, precum şi 5 ani de la dispariţie, care s-a petrecut pe 20 aprilie 2008.

Monica Lovinescu a copilărit şi s-a format într-o Românie tânără ca stat, într-o familie de intelectuali şi de cărturari liberali rasaţi, cu vechi rădăcini de viţă nobilă boierească, românească; în acei ani de formare a autoarei, dominante în viaţa publică erau – istoric vorbind – ideile ce însoţiseră epoca ce se întinde de la începutul secolului al XIX-lea şi până în interbelic, adică perioada când Ţările Române şi spaţiul românesc suferă, sub influenţa modelului francez, un *proces de colonizare culturală, însă fără colonizatori.* Mai degrabă o *colonizare prin fascinaţie culturală.* Era perioada în care *România îşi asuma rolul strategic de avanpost occidental în spaţiul balcanic, odată cu dispariţia Imperiului Otoman ca actor decisiv în politica zonală.* De altfel, în memoriile de familie, pe linia boierească maternă, există amintiri din Cruşeţ privind relaţiile dintre români şi otomani, precum şi mărturii despre atitudinile localnicilor împotriva invadatorilor; strămoşii Ecaterinei Bălăcioiu, mama Monicăi Lovinescu, s-ar fi implicat în gesturi de apărare a românismului pe de o parte, dar şi în acţiuni de justiţie socială ce erau rare în apocă. Evocarea rezistenţei în faţa inamicului otoman o face, cu imperfecţiuni, şi E. Lovinescu, în romanul *Mălurenii*, însă mai târziu Monica nu va fi de acord cu detaliile expuse de tată, şi va da publicităţii propria versiune – culeasă de la bunicii de pe linia maternă –, rectificând pasaje de memorie confuză sau interpretată în mod superficial de tatăl ei. E. Lovinescu se dovedise mai puţin informat decât fiica sa în privinţa conţinutului şi a sensului acelor episoade. Alte dezvăluiri despre Cruşeţ vor apărea pe filiere literare străine de familie, iar de aici se vor isca unele confruntări între mai multe relatări ce privesc aceleaşi fapte, toate iscodind după un adevăr ce se pierde în istoria tumultuoasă românească.

Bref, în romanul lui E. Lovinescu intitulat *Mălurenii* – destinat sertarului, în ciuda faptului că autorul l-a considerat opera vieţii lui (aşa cum el însuşi va mărturisi în agendele publicate postum, şi după cum confirmă şi Doina Jela) –, trecutul familiei Bălăcioiu este romanţat şi hiperbolizat. Alături de relatări care privesc episoade provenite din anul marii răzmeriţe ţărăneşti de la 1907, stau şi poveşti care vin din vremea năvălirilor otomane, dar în care E. Lovinescu – autorul dinafara familiei, care nu participase direct la mistuirea imaginarului în naraţiune, de-a lungul generaţiilor de martori, şi nici la metabolismul poveştilor casei boiereşti în care se învârtise mereu fiica sa –, introduce elemente străine de adevăr. Se petrece, observă Doina Jela, o modificare factuală, într-un episod parcă izvorât din binecunoscuta mizantropie auctorială, *„când beiul se întoarce ticăloşit, săvârşind numai grozăvii şi necinstindu-şi până şi sora"*; mai târziu, Monica Lovinescu e curajoasă şi justiţiară, căci îşi va contrazice tatăl şi va relata altfel acea întâmplare, într-un manuscris inedit din *Repere*, citat de Doina Jela şi asumat ca document ce corespunde realităţii, scris din datorie faţă de memoria familiei şi a neamului, aşa încât să fie evitată situaţia *„care ar fi vexat întreg neamul Bălăcioiu"*, umbrind şi istoria românească. Poate că şi din această păţanie, timpurie, Monica Lovinescu a tras concluzia că trebuie să rămână fidelă spiritului de dreptate şi nevoii de adevăr şi că *„nu se face literatură cu bunele sentimente"*. Istoria familiei trebuie să se conserve cu acribie şi nu va livra urmaşilor produse narative fabricate de dragul efectului estetic, în dauna detaliului biografic autentic. Episodul rămâne, prin urmare, una din lecţiile de etică şi de deontologie a profesiei pentru viitoarea jurnalistă de la Europa Liberă, ce se va război cu dictatura folosind ca arme redutabile numai cuvântul scris şi microfonul, argumentele imbatabile şi raţionalitatea precisă ca lama unui bisturiu.

Merită, de aceea, consemnat şi aici, fragmentul prin care, ridicându-se chiar împotriva mărturiei tatălui său consemnată în *Mălurenii*, Monica Lovinescu restituie într-un alt text datele reale privind năvălirea turcească (şi implicarea strămoşilor ei gorjeni în acele tragice încleştări), dând acestor împrejurări alura unui adevărat *mit de întemeiere*: „Năpădiseră regiunea, satul, curtea. Omorâseră bărbaţii, nu cruţaseră nici copiii. Unul dintre ei se agăţase de carâmbii cizmei unui turc şi-i ceruse să se miluiască de el. Fusese aruncat într-o căruţă şi dus cu puhoiul, de i se pierduse urma. De fapt, adoptat de un paşă, crescuse la Istanbul; nu doar frumos, dar şi cu conştiinţa apartenenţei sale; un om dintr-un sat învecinat, robit şi el de turci, avusese grijă să nu fie „turcit" copilul preacredinciosului şi creştinului său boier. Paşa, când a vrut să cumpere cai de rasă din pusta maghiară, şi-a chemat fiul adoptiv – dar preferat, şi i-a dat o ceată de bazbuzuci, galbeni şi cele trebuincioase călătoriei. Şi aşa s-a făcut că au dat turcii a doua oară în Cruşeţ. Mama copilului dispărut a leşinat când a văzut curtea din nou învolburată de arme şi n-a mai şi-a revenit decât după ce i s-au frecat tâmplele cu oţet de trandafiri. De trezit a trezit-o de-a binelea vocea propriului fiu care, în straie de bei, îi glăsuia în cea mai pură limbă română, învăţată cu ţăranul rob de la Istanbul... Şi astfel şi-a regăsit pe ai săi, şi-a întemeiat o familie şi a ridicat biserica, dacă nu mă înşel la Hurezani, pe zidul căreia sunt toţi zugrăviţi, care în straie turceşti, care mai de la noi, cu aceeaşi cuvioşie în priviri şi preasupunere faţă de soarta aleasă de Domnul..."

Pe biserica înălţată în Gorj de un străbunic al boierului progresist Gheorghe Bălăcioiu, străbunic al Monicăi, se găseşte imortalizat întrutotul mitul de întemeiere de mai sus, toate detaliile fiind respectate şi recognoscibile şi azi.

Despre linia boierească maternă, unul din biografii Lovineştilor, Eugen Dimitriu, află detalii din scrisoarea trimisă la 18 martie 1969 de preotul Emanoil Hurezeanu, din satul Cruşeţ, judeţul Gorj, către cărturarul Constantin N. Rădulescu din Bucureşti, cu care Dimitriu corespondează şi pe care *il vizitează acasă într-o perioadă grea, când fiecare pas le era urmărit*. Astfel, iese la lumină faptul că a*u existat doi fraţi moşieri, Iorgu şi Gheorghiţă Bălăcioiu, cu conac modest la Cruşeţ şi case la fel de modeste la Craiova.* Din relatarea epistolară mai reiese

Angela FURTUNĂ

(Continuare în p. 23)

Himera „Şcolii de la Păltiniş" ironizată de Noica (II)

Privitor la Noica, să spui în decembrie 1987 că filosoful de la Păltiniş a fost „ultimul uriaş rămas în ţara piticilor" ar fi fost simplu şi adevărat. Dar exprimată de I. P. Culianu, ideea s-a complicat. Fiindcă de la primele vorbe s-a văzut că intenţia celui care scrisese în 1985 o notă informativă la Securitate despre Eliade (1) nu era să glorifice opera filosofică sau gândirea „uriaşului Noica", ci să ridice în slăvi „piticii" din jurul acestuia. Adică să proslăvească himerica *Şcoală de la Păltiniş*, negată întâi de Constantin Noica, apoi de filosoful Alexandru Dragomir, cel mai de seamă vizitator al filosofului de la Păltiniş. Alexandru Dragomir, pe 15 iunie 2000, pur şi simplu nu le-a recunoscut postura de „discipoli" lui Andrei Pleşu, G. Liiceanu şi Vieru (2). La fel, Petre Ţuţea remarcase cu tristeţe că „Noica n-a produs nici un vârf spiritual... nu a produs decât inşi care ar putea fi buni asistenţi la Filosofie, şi atâta tot" (*Între Dumnezeu şi neamul meu*).

În ultima carte a lui Culianu (*I viaggi dell'anima*, Milano, 1991), considerată chiar de prietenul său Giovanni Casadio drept *„una DELUSIONE, di molto inferiore alla produzzione scientifica antecedente"* (*Necrologio Culianu*, Religioni&Societa, 8, 1993, p.85-95), fostul profesor de română de la Groningen asasinat când era pe punctul de a fi angajat ca profesor de istoria religiilor la Chicago (3) păruse fascinat de controlul politic prin manipularea gândirii. În acea emisiune de la Radio BBC din decembrie 1987, Ioan Petru Culianu l-a înfăţişat pe răposatul Constantin Noica ba ca un Nastratin Hogea, ba asemenea unui Don Quijote din Balcani, ca să ajungă să-l plaseze oarecum în treacăt în „acea rasă de Gulliveri din care s-au tras Eliade, Ionescu şi Cioran" (*Studii româneşti, II*, 2009, p.229), figura sa predilectă rămânând aceea a lui Nastratin: „E de neînchipuit cum prezenţa unui Nastratin înduioşează până la urmă şi pe omul simplu... Acesta e avantajul de a fi un Nastratin Hogea, un om pus într-un context din care nu face parte" (p.231).

Un istoric al religiilor din „Şcoala de la Chicago", aşadar fost student al lui Eliade, îi spunea poetului Gabriel Stănescu într-un interviu că „la ora actuală, criticii lui Eliade se recunosc după mediocritatea lor. Ei nu au nimic de spus în domeniul istoriei religiilor şi de aceea se alătură corului celor care dezinformează /.../ Chiar accepţiunea [de sacralitate] pe care o dădea Mircea Eliade timpului [Marelui Timp], acestora le pare o ameninţare la adresa controlului politic al istoriei" (Ch. Long, în rev. „Argeş", sept. 2007). În lipsa altor idei prin care să reducă originalitatea gândirii lui Mircea Eliade, unii comentatori (printre care şi Culianu), i-au tot agăţat numele de numele lui Rudolf Otto, cel care scrisese despre „misterum tremendum". În 29 ianuarie 1944, Eliade dădea fără să ştie o replică acestora notând dezacordul său legat de ideea centrală a lui Rudolf Otto: „Nu este adevărat că omului îi e frică de Natură, de zei: frica aceasta este minimă, faţă de GROAZA pe care a îndurat-o el, de milenii, în mijlocul istoriei. Epoca noastră este prin excelenţă o epocă terorizantă"(4).

În rândurile pe care comunistul Liiceanu (avantajat de Ministerul de interne printr-un „tratament de excepţie", vezi *Noica şi Securitatea II*, 2010, p.88, p.89, p.94) i le-a cerut să le scrie în 1986, Constantin Noica ia peste picior (cu mare fineţe) „HIMERA" *Jurnalului de la Păltiniş*, jurnal bazat, în opinia sa, pe o crasă lipsă de ADEVĂR şi de REALITATE (5). Vizitele lui Liiceanu la Păltiniş (două pe an în 1978, 1979 şi 1981 şi cinci vizite în 1980) n-ar fi fost de natură să-i confere nici ADEVĂR şi nici REALITATE pentru simplul motiv că „maestrul" Noica nu a avut nici un discipol, ceea ce nu exclude imensa influenţă pe care a avut-o filosoful marginalizat asupra foarte multor cărturari.

Aşa zisa „Şcoală de la Păltinis" este de fapt o formulă ce ascunde abuzul invocării numelui unui mare filosof de către cei care n-au produs mai nimic în domeniul filosofiei. Bănuind că „piticii" care-i cenzurau de obicei textele nu-i vor tăia trimiterile la Kant şi că G. Liiceanu de asemenea nu i le va îndepărta fiindcă, necitindu-l pe Im. Kant, nu va pricepe unde bat aşa-zişii termeni „kantieni", însuşi Noica a ironizat „adevărul" HIMEREI. în plus se pare că s-a apucat şi el să scrie *Jurnalul* său de la Păltinis (cel puţin „70 de pagini", nici până azi publicate).

Fiind publicate file din ce a rămas din dosarele „Noica" după ce o parte din ele au fost arse, probabil la insistenţa unor informatori aflaţi în relaţii bune cu Virgil Măgureanu (conducătorul instituţiei după 1990), s-a putut afla că Noica îi îndemna pe tinerii care-l vizitau să-l citească pe Mircea Eliade (vol. II, 2010, p.220) şi că bătrânul filosof ar fi vrut să-i „dezlege" pe Andrei Pleşu şi pe Gabriel Liiceanu de invocarea numelui său. Care, volens-nolens, îi pune pe ambii în inferioritate în plan cultural (vezi insistenţa repetării ideii de punere în paranteză a operei lui Noica). Filosoful de la Păltiniş ar mai fi vrut „să-i scape de complexele" relaţiei discipol-maestru, ca să-şi poată fiecare urma „destinul său spiritual" (II, p. 210). Or, cum bine s-a văzut, „destinul" i-a făcut pe cei doi să urmeze căi ascendente în plan politic şi social.

După mai mult de un deceniu de când filosoful catalogase (în *Epilogul* pe care Liiceanu îl rugase să-l scrie pentru *Epistolar*) drept „himerică" închipuita „Şcoală de la Păltiniş", himera a început să bântuie Wikipedia.ro, dicţionar on-line monopolizat de un grup (6) cu interese ascunse ce promovează cărţile de la Humanitas, prin îndepărtarea abuzivă a cărţilor apărute la alte edituri. Aici închipuita „şcoală" e „dovedită" prin două surse: O sursă este *Jurnalul de la Păltiniş* apărut la Humanitas şi altă sursă este *Epistolarul*, scos tot de Humanitas. Una mai „de încredere" (vezi, Doamne) decât alta şi ambele, pasă-mi-te, foarte „independente de subiect", ca să nu-i vină cuiva ideea să ştampileze articolul cu vreo etichetă vizând „punctul de vedere neutru", fiindcă, desigur, orice ştampilare ar dispărea instantaneu, îndepărtată de mafioţii care controlează Wikipedia.ro.

Constantin Noica asemuise VIDUL DE REALITATE al *Jurnalului de la Păltiniş* cu „vidul" de paltini din staţiunea sibiană numită Păltiniş, staţiune plină de brazi şi fără de paltini. VIDUL DE ADEVĂR l-ar reprezenta însuşi neadevărul „Şcolii de la Păltiniş", „un NIMIC (7) inteligibil".

„*Epistolarul* acesta, – scrie ironic Constantin Noica în ianuarie 1986 – ar putea supravieţui ca adevăr al nimicului inteligibil în ceartă cu el însuşi". Dar *Epistolarul* n-a supravieţuit, tocmai fiindcă fusese „prilejuit de o himeră" (C. Noica); nici măcar prin textul lui Noica, introdus de Gabriel Liiceanu spre a-i spori şansele de supravieţuire, *Epistolarul* n-a supravieţuit. Oricum, nici Liiceanu, nici Pleşu sau Culianu nu înţeleseseră ironia filosofului persecutat de păzitorii ideologiei statului poliţienesc. Cum ar fi putut ei să priceapă că golul de adevăr al unui „nimic" rotindu-se în jurul propriei cozi, „în ceartă cu el însuşi" reprezintă chiar golul neştiinţei lor întru-ale kantianismului? Care dintre auto-desemnaţii „filosofi" din himerica Şcoală de la Păltiniş, negată chiar de Noica, a putut vreodată să înţeleagă măcar scrierile mult invocatului lor „maestru"?

Isabela VASILIU-SCRABA

(Continuare în p. 23)

Voci pe mapamond: CHRISTINA COWLING

Este autoare canadiană de poezie (*Flexing my Muse*; *Soulground for Women*) şi proză scurtă, ambele genuri fiind publicate în periodice şi ziare precum: *Storyteller, New England Writers, Evangel, Purpose Magazine, Assemblies of God, Captains of Consciousness Journal, The Millbrook Times, The Herald and Valley News*. Este co-editor al unor antologii publicate de *Canadian Author's Association*, în care au fost incluse şi câteva dintre poemele ei. Vreme de câţiva ani a susţinut editarea unei publicaţii pentru biserică. Este o aprigă susţinătoare a luptei contra violenţei care afectează femeile şi copiii.

Locuieşte în Peterborough.

RUGĂ PENTRU SURORILE MELE

Urmăriţi frunza
cum coboară pe aripa fluturelui
care cutreieră lumea întreagă
şi aflaţi că împreună
dragostea noastră
poate să ajungă la fel de departe.

LACRIMI

Aşa cum mercurul se scurge
din termometrul spart,
şi stăruie să rămână
acolo, unde a căzut,
lacrimile rămân credincioase obrajilor
înainte de a se rostogoli în pliurile
zâmbetelor noastre uitate...

STELE

Îmi place să cred că stelele sunt copile
care nu plâng la naştere,
născute fără suflare, ca să lumineze pe cer,
prea scânteietoare pentru o lume aşa de
întunecată,
prea argintii ca să rămână aici,
prea lângă inima Domnului;
dăruite nouă un timp
ca să ne amintească să privim în sus.

DUŞMĂNIE

Tată, în faţa duşmăniei
când lacrimile îmi orbesc vederea
şi sceptrul nu mai pot să Ţi-l zăresc,
fă-mă să aud lovitura uşoară a toiagului Tău
şi fără să tresar
am să ştiu
că eşti Tu, Domnul.

DANSUL

Întipărit în minţile noastre,
scris în inimile noastre,
de-am fi crescut plăpânzi,
neputincioşi în ale rostirii,
dansul o va arăta
prin ochii noştri,
nu prin cuvinte,
iar soarta va fi
de partea noastră.

BINECUVÂNTATĂ ZIUA

Vremea culesului e luminată de ceruri.
Grâul scânteiază la răsăritul soarelui.
Mărăcinii şi spinii sporesc argintul.
Crângurile uscate se subţiază, scânteiază.
Suflarea pământului îndoaie
laptele cucului din lunci
unde vitele şi mioarele se odihnesc.

Slăviţi peştii care străbat apele calde,
păsările care îşi lasă cuiburile reci,
iepurii care sar din scorburile copacilor.

Sfinţiţi prezentul,
Sfinţiţi momentul,
Sfinţiţi ziua cea nouă cuprinsă de flăcări!

AMINTIRILE

Amintirile sunt călătorii
semănate în inimile noastre.
Sunt chipuri liniştite
alunecând în cadre alese
aşezate pe mantii eterne
sau în filme mereu derulate
urmărite la întâmplare
în minţi mereu vrăjindu-ne.

Amintirile ne aruncă în urmă
pe tărâmul strâns în cingătoare
sau ne duc înainte
către împlinire.

Amintirile înăbuşite
se tem că roşu se preface în verde.
Amintirile la asfinţit
călătoresc odată cu umbrele istovite.
Amintirile abia născute
atrag paşii ce au să vină
sau călătoriile noastre.

Traduceri:

Olimpia IACOB

✻ Continuări ✻ Continuări ✻ Continuări ✻ Continuări ✻ Continuări ✻ Continuări ✻ Continuări ✻

Despre patimile omului kalokagathic

că fraţii erau apreciaţi de localnici ca *buni la suflet* (boierul Gheorghe Bălăcioiu, viitorul tată al Ecaterinei, a avut chiar extravaganta idee de a-şi împărţi pământurile ţăranilor, de aici trăgându-i-se porecla de „*boierul roşu*"); pe de altă parte, mulţi săteni le erau fini, fapt care a făcut ca ţăranii răsculaţi la 1907 să nu-i gonească şi să nu le dea foc moşiilor. Ba, se cunosc chiar relatări despre zidul făcut în jurul moşiei de la Cruşeţ de ţăranii lui Gheorghe Bălăcioiu, care şi-au apărat astfel, recunoscători, boierul de furia răsculaţilor veniţi la 1907 din satele dimprejur...

Poveştile întemeietoare de mituri de familie se vor transfera în tezaur de frumuseţe morală şi de românitate, pe care copilul Monica Lovinescu îl va prelua şi îl va duce mai departe. În fond, neamurile care i-au dat pe mama şi pe tatăl ei, se luptaseră atât cu Imperiul Otoman, cât şi cu Imperiul Slav de la Răsărit. Iar bătăliile purtate de aceştia au fost mereu pentru neatârnare şi pentru libertate. Poate că aici trebuie să căutăm Omul cel Frumos, Omul Kalokagathic, pe care Monica Lovinescu, la fel ca şi Ecaterina Bălăcioiu, îl întruchipează cu asupra de măsură. Omul kalokagathic a fost multă vreme omul întemeietor al idealurilor antice culturale europene. În ultima vreme, acest ideal se pierde şi este, încetul cu încetul, înlocuit de alte standarde.

Deşi acest tip de perfecţiune a însoţit timp de secole, în civilizaţia noastră, proiecţiile psihice şi spirituale ale identităţii colective, astăzi, acest om – în care sunt armonizate virtuţile fizice cu acelea morale şi afective – , devine, din păcate, una din proiecţiile de care ne îndepărtăm vertiginos.

Angela FURTUNĂ
15 martie 2013

Himera Şcolii de la Păltiniş

Aşa cum Heidegger gândea „uitarea fiinţei", hermeneutica practicată de Mircea Eliade ar dezvălui prezenţa, amintirea şi chiar „uitarea sacrului" (Constantin Noica). De aici ar rezulta capacitatea fenomenologiei eliadeşti de a face să renască fiinţa, reinvestind viaţa spirituală a omului cu o extraordinară plinătate: „În ultimii două sute de ani ai Europei, toate s-au dizolvat în faţa lucidităţii (...); astăzi s-ar spune că nimic nu mai înseamnă nimic. Eliade declară, în numele altei forme de luciditate: fiecare lucru şi gest al omului au însemnat ceva (...). Puţini oameni de cultură au deschis, ca Eliade, zările către o nouă spiritualitate, probabil cea a veacului XXI" (*Istoricitate şi eternitate*, 1990, p. 219).

Isabela VASILIU-SCRABA

Note

1. nota din vol. *Eliade în arhiva Securităţii*, Ed. Mica Valahie, 2008, p. 230-233.

2. vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Ultima revelaţie a filosofului Al. Dragomir: „A nu te vinde comportă nebănuite riscuri"* , în rev. Argeş, An V (XLI), nr 10 (292), p.19; http://www.centrul-cultural-pitesti.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=248&Itemid=112 ; şi Isabela Vasiliu-Scraba, *Falsificări la publicarea în „Observatorul cultural" a ultimului interviu al filosofului Alexandru Dragomir*, în rev. Argeş, An X (XLV), nr 5 (335), p.22-23, http://www.centrul-cultural-pitesti.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=2871:polemcie&catid=286:revista-arges-mai-2010&Itemid=112 ; precum şi Isabela Vasiliu-Scraba, *Al. Dragomir nu este o invenţie a lui Liiceanu întrucât oamenii mici nu-i pot inventa pe oamenii mari*, în rev. Acolada, nr.3/2012, p.19, http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-Dragomir-inventat.htm .

3. Despre I. P. Culianu vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *O nouă ipoteză privind asasinatul de la Chicago*, în rev. „Acolada", 11/2011, p.19 şi p.26 ; http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-Ipoteza7AsasinareaCulianu.htm .

4. vezi M. Eliade, *Jurnalul Portughez*, 2010, ediţia a doua.

5. vezi C-tin Noica, *Epilog*, ian.1986, în vol. *Epistolar*, 1987.

6. vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *My Comp şi moştenirea comunismului în wikipedia.ro*, în rev. Acolada, nr. 1/2012, p.19 ; http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVS-6wikiMyComp.htm

7. Pentru Kant, „inteligibil" era cu necesitate „ceva", fie ca „realitate" postulată din nevoile raţiunii (ca *ens rationis*), fie „ceva" postulat sau existent în lumea simţurilor (v.Isabela Vasiliu-Scraba, *L'Echafaudage dans l'edifice de la Topique Transcendentale de Immanuel Kant*, în vol. I. Vasiliu-Scraba, *Inefabila metafizică*, p. 207-218, http://www.isabelavs.go.ro/Articole/CAP12_1.html).

Scriitorul în impas

artificial, le face să cadă, fabricînd *ex nihilo* şi amplificînd peste măsură un scandal. Totul – fals, alterat, gol şi nesigur ca un miraj într-un deşert, nimic real, autentic, durabil, care să binevoiască să supravieţuiască un minut atunci cînd închizi ochii. Mai bine stingi televizorul".

Gheorghe GRIGURCU

Schengenul sau mintea europeanului cea de pe urmă

obrazuri şi s-au lămurit că nu trebuia să se amestece cu asemenea ţări, poate nu neapărat din vina ţărilor/popoarelor, ci a celor ce le conduc, dar care, totuşi, de cine au fost aduşi la putere, mă rog?

Deşi rubrica asta se cheamă „paranteze", cazul e grav, mult mai grav decât o simplă paranteză şi ar trebui să ne dăm seama că trăim un moment de răscruce al istoriei noastre, după care s-ar putea să ni se întâmple ceva foarte rău.

Nicolae PRELIPCEANU